

### 3 Äänekosken kaupunki, kaupunginhallitus 3.3.2025

#### 3.1 Lausunto

Voimalat, joiden meluvaikutukset ulottuvat Äänekosken kaupungin alueelle, tulee poistaa tai siirtää kauemmas kuntarajasta siten, että Äänekosken kaupungin alueelle ei ulotu 35 dB ja 40 dB melualueita rajoittamaan Äänekosken kaupungin puolella olevien kiinteistöjen maankäyttöä, jota Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavassa ei ole ratkaistu. Äänekosken kaupungin puolelle ulottuvat melu- ja välkealueet eivät ole suunnittelutarvealuetta, kuten Kannonkosken tuulivoimapuiston osayleiskaavassa olevat vastaavat alueet ovat kaavamerkinnällä M-1. Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavaratkaisu estää Äänekosken kaupungin mahdollisuutta muuttaa alueellaan voimassa olevia rantaosayleis-kaavoja esimerkiksi loma- tai matkailurakentamiselle. Kaavaratkaisu rajoittaa Äänekosken kaupungin puolella melu- ja välkehaitta-alueen vuoksi haja-asutuksen mahdollistamista tai uusien alueiden kaavoittamista rakentamiselle. Äänekosken alueella ei ole ranta-alueita lukuun ottamatta voimassa olevaa yleiskaavaa mahdollistamaan ainoastaan maa- ja metsätalousvaltaista rakentamista, vaan kaavoittamattomalla alueella on mahdollista rakentaa nykytilanteessa myös asuinrakennuksia, mikä lausunnolla olevan kaavaehdotusratkaisun jälkeen ei ole enää mahdollista. Kaavaehdotuksessa esitetyn voimallasijoittelun aiheuttamaa haittavaikutusta ei kaavaselostuksessa ole arvioitu Äänekosken kaupungin maanomistajiin tai heidän oikeuksiinsa ja maankäytön tavoitteisiin, vaan todetaan alueiden olevan pääosin metsätalousvaltaista aluetta, joiden ei arvioida olevan merkittäviä loma- tai asuinrakentamisen kannalta.

Äänekosken kaupunki pyytää Kannonkosken kuntaa toimittamaan kunnan perustellun kannanoton ehdotusvaiheessa annetusta lausunnosta sekä tiedon kaavan hyväksymispäätöksestä osoitteeseen [kirjaamo@aanekoski.fi](mailto:kirjaamo@aanekoski.fi).

#### VASTINE

*On totta, että kaavaehdotuksen mukaiset tuulivoimalat aiheuttavat melu- ja välkevaikutuksia Äänekosken kaupungin alueelle. Tältä osin keskeinen säännös on valtioneuvoston asetus tuulivoimailoiden ulkomelutasojen ohjearvoista (1107/2015, "Tuulivoima-asetus"), jossa säädetään tuulivoimailoiden melusta aiheutuvien haittojen ehkäisemisestä ja hallinnasta alueidenkäyttölain mukaisessa suunnittelussa. Lainsäädäntö ei kuitenkaan estä kuntaa kaavoittamasta tuulivoimaloita siten, että niiden vaikutukset ulottuvat myös naapurikunnan alueelle. Alueidenkäyttölain tuulivoimaosayleiskaavaa koskevissa säännöksissä ei ole ehdotonta kieltoa, jonka perusteella tuulivoimapuiston 40 desibelin melualueen taikka merkittävien välkevaikutusten alueen ei olisi mahdollista ulottua naapurikunnan alueelle. Suunnittelussa on huomioitu naapurikuntien näkökulmat muun muassa kaavamenettelyn aikana toteutettujen kuulemisten ja viranomaisneuvotteluiden kautta ja minimoitu mahdollisuuksien mukaan näin haitalliset vaikutukset.*

*Kaavaratkaisun näkökulmasta on myös huomioitava, että kaavaehdotuksen alue on todettu voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon soveltuvana alueena. Maakuntakaavassa osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuva alue rajautuu Äänekosken rajaan.*

*Kaavaratkaisun mukaisen tuulivoimahankkeen meluvaikutusten arvioinnissa on huomioitu olemassa olevat ja suunnitellut (kaavoitetut) asuin- ja lomarakennuspaikat. Tuulivoima-asetuksen mukaan pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen alueilla tuulivoimamelun päiväjän ohjearvo on 45 desibeliä ja yöajan 40 desibeliä. Osayleiskaavan kaavaratkaisun mukaisen tuulivoimahankkeen melualueet eivät ulotu näille alueille siten, että Valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 asettama 40 dB (A) ohjearvo tuulivoimaloiden ulkomelutaso ylittyisi. On kuitenkin ymmärrettävää, että Äänekosken kaupunki on huolissaan mahdollisista rajoituksista tulevalle maankäytön suunnittelulle. On tärkeää huomata, että Äänekosken kaupunki ei voi myöntää rakennuslupia asuin- tai lomarakennuksille tuulivoimaloiden yli 40 dB(A) melualueelle. Tämä on lainsäädännön asettama rajoitus, joka on voimassa riippumatta Kannonkosken kunnan kaavaratkaisusta.*

*Kaavaehdotuksen mukainen ratkaisu on pyritty tekemään siten, että haitalliset vaikutukset minimoidaan huomioiden kuitenkin investoinnin ja voimassa olevassa maakuntakaavassa 2040 osoitetun tuulivoimatuotantoon soveltuvan alueen toteutumismahdollisuudet. Muun muassa maankäyttö- ja rakennuslain (nyk. Alueidenkäyttölain) 32.2 §:n edellyttää, että viranomaiset ottavat maakuntakaavan huomioon alueiden käyttöä koskevien toimenpiteiden suunnittelussa ja toteuttamispäätöksiä tehtäessä ja pyrkivät edistämään kaavan toteuttamista. Lisäksi viranomaisten on katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Lain tulkinnan mukaan maakuntakaavan huomioon ottaminen ja edistämismuoto koskee kaikkia sellaisia valtion ja kunnan viranomaisia, joilla katsotaan olevan alueidenkäyttöön liittyviä suunnittelu- tai toteuttamistehtäviä.*

*Kaavaratkaisun mukaiset alle 40 dB(A):n meluvaikutukset eivät estä olemassa olevan haja-asutuksen kehittämistä Äänekosken kaupungin puolella. On hyvä myös huomioida, että Äänekosken kaupunki ei ole kaupunginhallituksen 13.1.2025 hyväksymässään alueidenkäyttölain 7§:n mukaisessa Äänekosken kaupungin kaavoituskatsauksessa 2025 ja sen sisältämässä kaavoitusohjelmassa tuonut esiin vireillä olevia tai vireille suunniteltuja kaavahankkeita taikka asuin- tai lomarakentamisen painetta Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan läheisille alueille. Äänekosken kaupungin tammikuussa 2025 laatiman kaavoituskatsauksen kaavoitusohjelma 2025–2027:n mukaan Vuorijärvien tuulivoimahankkeen vaikutusalueelle ei kohdistu tarvetta maankäytön muutoksille. Vuorijärvien tuulivoimahankkeen 40 dB melualue osuu pieniltä osin Äänekosken rantaosayleiskaavan muutos 2015 kaava-alueelle. Vaikutusalueelle on merkitty rantaosayleiskaavassa merkinnät maa- ja metsätalousalue (MT-5), sekä luonnonsuojelualue (SL). Edellä mainituille alueille ei kaavamerkintöjen mukaan osoiteta rakentamista.*

*Yhteenvedona voidaan todeta, että kunta voi kaavoitusmonopolinsa nojalla alueidenkäyttölain edellytysten täyttyessä kaavoittaa tuulivoimahankkeelle alueen, joka ei kokonaisuudessaan sisällä*

*tuulivoimahankkeen 40 desibelin melualueetta tai merkittävien välkevaikutusten aluetta. Asiassa on tällöin kuitenkin alueidenkäyttölain mukaan lähtökohtana, että laadittavana olevan tuulivoimaosayleiskaavan vaikutukset on selvitettävä kaikissa tilanteissa alueidenkäyttölain 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Samoin asiassa on alueidenkäyttölain säännökset huomioon ottaen myös selvää, että tuulivoimapuiston alueen taikka sen ympäristön kiinteistönomistajat, muut asianosaiset ja vaikutusalueen kunnat voivat esittää laadittavana olevan kaavan sisältöä koskevia muutosehdotuksia ja osallistua muutoinkin alueidenkäyttölain mukaisesti tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadintaprosessiin. Yleiskaavoituksen kohtuuttomuuden arvioinnin kannalta asiassa on syytä korostaa, että korkein hallinto-oikeus on tuulivoimarakentamista koskevassa oikeuskäytännössään vakiintuneesti todennut, että jos tuulivoimaosayleiskaavoituksen kohteena oleva alue on tällä hetkellä maa- ja metsätalouskäytössä, eikä yleiskaava estä alueiden käyttämistä nykykäyttöä vastaavasti edelleen maa- ja metsätalousalueena, kaavaratkaisua ei ole pidettävä kohtuuttomana maanomistajaa kohtaan. Selvyiden vuoksi todettakoon, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston yleiskaava ei estä alueiden käyttämistä nykykäyttöä vastaavasti.*

#### **KAVAEHDOTUKSEN NÄHTÄVILLÄOLON JÄLKEEN TEHDYT TOIMENPITEET**

1. Ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen kaavaselostukseen on lisätty tiedot Äänekosken kaupungin vuoden 2025 kaavoituskatsauksesta ja kaavoitusohjelmasta.